

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - המעיל המופלא של יוסף

מאת: סימס טבק
איורים: סימס טבק
הוצאה: כנרת
קבוצת גיל: גנים צעירים

סרטונים

הסופר סימס טבק
הסופר סימס טבק: אם נח לכם לקרוא באנגלית תוכלו להכיר את הסופר סימס טבק ואת הספרים הנוספים שלו [באתר הבית שלו](#)

השראה

הבלוג של דנה ישראלי - רעיון מקסים בעקבות הספר
הבלוג של דנה ישראלי רעיון מקסים בעקבות הספר

[/https://danad.co.il/blog/yossefcoat](https://danad.co.il/blog/yossefcoat)

קָלְלִי

הספר "המעיל המופלא של יוסף" חולק במסגרת התוכנית **PJ library** גם באנגלית
הספר "המעיל המופלא של יוסף" חולק במסגרת התוכנית PJ library גם באנגלית – "Joseph Had a Little
"Overcoat"

<https://pjlibrary.org/beyond-books/pjblog/march-2012/simms-taback-s-joseph-had-a-little-overcoat>

הַעֲשֶׂרָה

"בל תשחית" הכבוד למשאבי הקיום
"בל תשחית" הכבוד למשאבי הקיום: נסו לחשוב יחד- האם יוסף אהב את המעיל שלו ולכן לא רצה לוותר עליו?
האם יש לנו חפצים שאנו מתקשים לוותר עליהם? האם יש כאלה שקל לוותר עליהם? הכירי לילדים את המושג
"בל תשחית" הסבירי את המילה "בל" (אלו ואת המילה "תשחית" (לקלקל) ואת משמעות הערך- שלא לבזבז
דברים. המצווה "בל תשחית" המופיעה בתורה אוסרת להשחית עץ מאכל במקרה של מצור ממושך על עיר.
מהמצווה הזו התפתחה גישה רחבה יותר המדגישה את האיסור להשחית דבר שיכול להביא תועלת לך או
למישהו אחר, כמו עץ פרי.

יְצִיָּרָה

שימוש חוזר בגן
שימוש חוזר בגן: עודדי את הילדים להביא בגדים ישנים שיכולים לשמש בכיתה לפעילות ברוח הספר "המעיל
המופלא": הכינו מן הבגדים הישנים בגדים חדשים, כמו שעושה יוסף. התייעצי עם הילדים כיצד לגזור את
הבגדים לבגדים חדשים.

השָׂרָאָה

הגן מתחפש לכפר של יוסף, בהשראת תמונות הספר
הגן מתחפש לכפר של יוסף, בהשראת תמונות הספר: יוצר הספר, סימס טבק, משתמש בטכניקת הקולאז'
(הדבק, בעברית) המבוססת על "מעשה טלאים" של פרטים מאוירים + גזרי נייר צבעוניים מודבקים + גזרי
איורים וצילומים. נסי להכין עם הילדים תמונת קיר גדולה של העיירה של יוסף תוך התנסות בקולאז'.

שִׁיחָה

הציגי צילום של סמל המחזור. שוחחי
הציגי צילום של סמל המחזור. שוחחי: מדוע חשוב למחזר, למשל בקבוקים. מה עוד ממחזרים ברמה ארצית?
(נייר, מיס?) בקשי מן הילדים לאתר את סמל המחזור על בקבוקי שתייה למיניהם. חלקי לילדים דף לצביעה של
סמל המחזור והציעי להוסיף לו דוגמאות מאוירות, או מודבקות של מוצרי מחזור. בקשי מהילדים להביא
החפצים שמחזרו ויצרו בבית והציגי אותם בגן.

שִׁמְעָה

"והגדת לבנך" הסיפור העובר מדור לדור
"והגדת לבנך" הסיפור העובר מדור לדור
הידעת? הסיפור "המעיל המופלא של יוסף" מבוסס על שיר ילדים ביידיש. בסוף הספר מצורפים התווים ומילות
השיר המקורי. נסי לשיר עם הילדים את השיר, כדאי להיעזר בהורה עם ידע במוסיקה. אפשר להזמין בן
משפחה דובר יידיש וחובב זמר לשיר את השיר בשפת המקור.

הַגִּיגָה

האם את זוכרת שיר בשפה אחרת ששרה לך סבתא שלך?
האם את זוכרת שיר בשפה אחרת ששרה לך סבתא שלך? נסי ללמד את הילדים ולשיר איתם. להורים רבים יש
זיכרונות של שירים ששרו להם כילדים בבית אבא-אימא. ערב בלתי נשכח, מרגש ומשעשע מאוד יכול להיות
ערב שירים מבית סבא: ערב שירי מקור שבו ישירו בני המשפחה: הורים או סבים/סבתות את השירים בשפת

המקור. אפשר לדאוג מראש לתרגום כל השירים לעברית, ולקבצם בשירון שיהיה מזכרת נפלאה.

סיפורים מדור לדור

אפשר לבקש מההורים לספר לילדיהם על חגים בבתיהם כשהם היו ילדים (אפשר לרשום אנקדוטה, לצייר יחד את הסיפור, להביא סיפורים לגן ולהקריא אותם לקבוצה ^[2]). כך מדגישים את הערך של סיפורים מדור לדור, משתפים זה את זה במגוון מסורות ומנהגים, ומתחברים לעבר ולרצף היסטורי.

האם הסיפור הוא סיפור מעכשיו או "סיפור של פעם"?
האם הסיפור הוא סיפור מעכשיו או "סיפור של פעם"? כיצד יודעים זאת? עברו יחד על התמונות ומצאו חפצים מן העבר. (מכונת תפירה, דלי לחליבת פרות, נרות למאור, אש לחימום, וכו') אלו חפצים אי אפשר למצוא בספר? האם ליוסף היה טלפון? טלוויזיה? מחשב?

מה משמעות המילה "מופלא"

כדאי להקדיש רגע של מחשבה לשמו של הסיפור. מה משמעות המילה "מופלא"? מדוע המעיל הישן מופלא? קראו יחד את הספר וחשבו שוב מה מופלא בסיפור- המעיל? התושיה של יוסף? הסיפור?

סיפור משפחתי

ספרו לילד סיפור משפחתי, שיש בו חינוך או טעם מיוחד ^[2] שמתאים להישמר בזיכרון המשפחתי; למשל, סיפור עליכם בתקופת ילדותכם. שלבו בסיפור פרטים הקשורים לתקופה ולמקום שבו התרחש. חפשו יחד באלבום

התמונות המשפחתי את צילומי המקומות שבהם נולדו וגדלו הסבים והסבתות של הילד. עברו יחד על פרטי התמונה; למשל, "הנה המאפייה שאבא של סבתא קנה בה את החלות הכי טובות בעולם!"

משחק

מסע במנהרת הזמן
מסע במנהרת הזמן: לקראת "המראה לכפר של יוסף", בקשו מהילד לעצום עיניים ולהמריא לשם בדמיונו. כעת דובבו אותו ובקשו ממנו "לדווח" על מראה עיניו: למשל, האם יש ליוסף טלוויזיה בבית? אילו בעלי חיים מסתובבים ב"שכונה"? האם עובר בה אוטובוס? מה לובשים האנשים? בקיצור, הנחו את הילד בשאלות שיאפשרו לו לבדוק את הדמיון והשוני בין "שם ואז" ל"כאן ועכשיו" ואת הסיבות לכך.

יצירה

כל עדה ועדה ואמרות הכנף שלה
כל עדה ועדה ואמרות הכנף שלה. האמרה: "כשהמעיל הוא ישן רק החורים חדשים", ממוסגרת כתמונת-קיר בביתו של יוסף (ראו בעמוד שנפתח במילים: "הייתה לו ליוסף אפודה ישנה"). אמרה זו מדגימה את ההומור של תרבות היידיש. צרו, כדוגמת תמונה זו, תמונת קיר משלכם. היזכרו באמרת כנף משפחתית מבית אבא-סבא. ספרו מי אמר אותה, מתי ובאילו נסיבות! כתבו אותה באותיות גדולות, תנו לילד לעטר אותה ותלו אותה על הקיר.

שיחה

עקבו אחר מצב הרוח של יוסף
עקבו יחד, באמצעות התמונות בספר, אחר מצב הרוח של יוסף. מתי ולמה הוא עצוב? מתי ולמה הוא שמח? מה מצב הרוח שלו בסוף הסיפור? נסו לראות איך הילד מסביר את הדברים?

שיחה

ערכו שתי רשימות

ערכו שתי רשימות: רשימה אחת של דברים ששימחו את הילד במשך היום, ובמקביל לה, רשימה נוספת של דברים מצערים שהעציבו אותו. עודדו אותו לבדוק את רשימת הדברים המצערים ולחפש בה נקודות אור. אפשר, מדי ערב, לנסות להיזכר בדבר טוב שקרה לכל אחד מכם במשך היום.

העשרה

"בל תשחית" הכבוד למשאבי הקיום מצוות

"בל תשחית" הכבוד למשאבי הקיום מצוות "בל תשחית" המופיעה בתורה (בספר דברים פרק כ), אוסרת להשחית עץ מאכל במקרה של מצור ממושך על עיר. מהמצווה הזו התפתחה גישה רחבה יותר המדגישה את הצורך לנצל את כלל משאבי הקיום שלנו בתבונה ובחסכנות. גם יוסף לא מוותר על שום אפשרות לנצל עד תום את בד המעיל.

השקאה

חפצים ששינו את שימושם המקורי לטובת שימוש חדש

בקשו מהילד לאתר בבית חפצים ששינו את שימושם המקורי לטובת שימוש חדש; למשל, צלחת אוכל שנסדקה ומשמשת בסיס לעציץ, כוס צבעונית המשמשת צנצנת קטנה לפרחים וכדומה.

שיחה

שוחחו עם הילד על תכונת הבזבזנות

שוחחו עם הילד על תכונת הבזבזנות: מה זה נקרא לבזבז? האם יש דברים שאנחנו זורקים למרות שעדיין ניתן להשתמש בהם? מה ניתן לעשות כדי להימנע מבזבז?

העֶשְׂרָה

הסבירו לילד את המושג "יד שנייה"
הסבירו לילד את המושג "יד שנייה". בררו יחד איתו מה אפשר לקנות / למסור / למכור בחנויות יד שנייה;
למשל, בגדים משומשים במצב טוב, ספרים, משחקים, חפצי נוי ואחרים. מה היתרון ב"יד שנייה"? מה היה הילד
מוכן לקבל מ"יד שנייה" ומה היה מוכן למסור?

עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה www.pjisrael.org